

1. Щодо організації проведення призову на строкову військову службу весною 2018 року.

З 01 березня 2018 року набрав чинності пункт 1 статті 3 Указу Президента України “Про звільнення в запас військовослужбовців строкової служби, строки проведення чергових призовів та чергові призови громадян України на строкову військову службу у 2018 році” від 15.02.2018 № 33/2018 щодо призову громадян України на строкову військову службу у квітні – травні 2018 року.

Призову на строкову військову службу (*виклику на призовні комісії*) підлягають громадян України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 20 років, та старших осіб, які не досягли 27-річного віку.

Основним завданням під час проведення чергового призову, як і раніше, є **не допущення зниження якісної характеристики** призовного ресурсу, який направляється для комплектування військ (сил).

У **ході призовної компанії**, основний акцент буде зосереджено на **ретельному вивченні особистих якостей призовників** (їх ділові, морально-психологічні якості, стан здоров'я, фізичний розвиток, освітня і спеціальна підготовка та сімейний стан).

Довідково. На комплектування військ (сил) не направляються призовники, які не мають базової загальної середньої освіти, мають низькі морально-ділові якості, перебувають на обліку в органах внутрішніх справ за антигромадську поведінку, зловживали алкоголем чи вживали наркотичні речовини та у яких під час призову виявлено захворювання згідно з Переліком статей Розкладу хвороб, станів та фізичних вад, що визначають придатність до військової служби Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України.

Розподіл та призначення призовників здійснюється пропорційно із урахуванням потреби і наявності призовних ресурсів, як для Збройних Сил України так і для інших військових формувань. Призвані військовослужбовці строкової військової служби до участі в АТО не залучаються.

Довідково. Підпунктом 8 пункту 7 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 серпня 2014 року “Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності”, уведеного в дію Указом Президента України від 24 вересня 2014 року № 744, МО України разом із НГУ, ДССТ визначено вжити заходів щодо унеможливлення залучення військовослужбовців строкової військової служби до виконання бойових завдань в антитерористичній операції в Донецькій та Луганській областях.

З метою накопичення підготовленого військово-навченого ресурсу, **призов** молодого поповнення для комплектування ЗС України **сплановано провести через навчальні центри** для отримання ним дефіцитних військово-облікових спеціальностей.

2. Хто здійснює призов на строкову військову службу?

Слід зазначити, що **призов** громадян України на строкову військову службу є **державною функцією**, який **організовується та здійснюється** міськими (районними) державними адміністраціями (виконавчими органами міських рад) у взаємодії з міськими (районними) військовими комісаріатами.

Для проведення призову в районах (містах) утворюються **призовна комісія**, яку очолює **голова комісії – заступник голови райдержадміністрації**.

Членами комісії є: *військовий комісар; заступник керівника органу управління освітою; заступник начальника територіального органу Національної поліції; лікар, що організовує роботу медичного персоналу з медичного огляду призовників; психолог соціальної служби райдержадміністрації (виконавчого органу міської ради); представники Збройних Сил та інших військових формувань громадських організацій, підприємств, установ і організацій (за попереднім узгодженням з головою комісії); секретар комісії.*

3. Які дії призовника, коли він отримує повістку? Якщо він вчасно не звернеться до військкомату?

Відповідальність призовників за порушення правил військового обов'язку?

Призовники, яким надійшла повістка районного (міського) військового комісаріату на прибуття до призовної дільниці для проходження призовної комісії, зобов'язані прибути в пункт і у строк, зазначені в повістці.

У разі якщо за будь-яких обставин повістка не надійшла, громадяни призовного віку зобов'язані з'явитися до призовної дільниці в десятиденний строк з дня початку відповідного чергового призову, визначеного Указом Президента України (з 01 березня 2018 року).

Призовники, які змінили місце проживання, зобов'язані в семиденний строк прибути до районного (міського) військового комісаріату за новим місцем проживання для взяття на військовий облік.

Керівники підприємств, установ, організацій і навчальних закладів незалежно від підпорядкування та форм власності на вимогу військових комісаріатів забезпечують своєчасне прибуття громадян призовного віку до призовних дільниць.

У ході проведення чергового призову **зміна місця військового обліку** громадян призовного віку **не допускається**, за винятком підтверджених відповідними документами випадків, які передбачають:

- переведення на роботу в іншу місцевість;
- переїзд на нове місце проживання;
- прийняття до навчального закладу і вибуття в іншу місцевість для продовження навчання;
- направлення за розподілом на роботу в іншу місцевість після закінчення навчального закладу.

Поважними причинами неприбуття призовників до призовних дільниць у строк, установлений військовим комісаріатом, які підтверджені відповідними документами, **визначаються:**

перешкода стихійного характеру, хвороба призовника або інші обставини, які позбавили його можливості особисто прибути у зазначені пункт і строк;

смерть його близького родича (батьків, дружини, дитини, рідних брата, сестри, діда, баби) або **близького родича його дружини.**

За порушення правил військового обліку, неявку за викликом до військового комісаріату без поважних причин, умисне зіпсування або недбале зберігання посвідчень про приписку, яке спричинило їх втрату, несвоєчасне подання обліковому органу відомостей про зміну місця проживання, навчання, освіти, місця роботи і посади **призовники притягуються до адміністративної та кримінальної відповідальності згідно із законодавством.**

Адміністративна. За порушення правил військового обліку, неявку за викликом до військового комісаріату без поважних причин, умисне зіпсування або недбале зберігання посвідчень про приписку, яке спричинило їх втрату, несвоєчасне подання обліковому органу відомостей про зміну місця проживання, навчання, освіти, місця роботи і посади **призовники притягуються до адміністративної відповідальності згідно із законодавством (крім неявки на ОЗП для відправки у військова).**

Довідково. Накладається штраф від п'яти до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (85 – 119 грн.)

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті або частиною першою статті 211 цього Кодексу, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, – тягне за собою накладення штрафу від десяти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (170 – 255 грн.)

*Проектом Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань” (реєстраційний №2191) передбачено збільшити адміністративну відповідальність за порушення правил військового обліку, **відмова від отримання персональної повістки, неявка їх на виклик до військового комісаріату без поважних причин або несвоєчасне подання в обліковий орган, де вони перебувають на військовому обліку, відомостей про зміну їх сімейного стану, стану здоров'я, адреси місця проживання (перебування), освіти, місця роботи, посади, а також порушення порядку проходження навчальних зборів (занять) у навчальних закладах Товариства сприяння обороні України та професійно-технічних навчальних закладах – тягнуть за собою накладення штрафу від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (510 – 850 грн.).***

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті або частиною першою статті 211 цього Кодексу, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, а

також вчинення порушення під час мобілізації та (або) в особливий період – тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (1 700 – 3 400 грн.).

Кримінальна. У разі неявки призовника без поважних причин у строки встановлені військовим комісаріатом та вказані у повістці, до ОЗП для відправлення у військову частину **карається обмеженням волі на строк до трьох років (кримінальний кодекс України, стаття 335).**

4. Медичний огляд призовників

Медичний огляд призовників проводиться відповідно до Положення про військово-лікарську експертизу та медичний огляд у Збройних Силах лікарями: **хірургом, терапевтом, невропатологом, психіатром, окулістом, отоларингологом і стоматологом.** У разі потреби для медичного огляду призовників залучаються лікарі інших спеціальностей.

Кожному лікарю-спеціалісту надається повністю обладнаний та забезпечений необхідним медичним інструментом і медикаментами кабінет (кімната).

Перед проведенням медичного огляду призовників лікарі-спеціалісти уважно ознайомлюються з медичними документами, одержаними з лікувально-профілактичних закладів, з метою врахування їх відомостей під час оцінки стану здоров'я, фізичного розвитку і визначення ступеня придатності призовників до військової служби.

Керівництво роботою медичного персоналу на призовній дільниці здійснюється лікарем – членом призовної комісії, призначеним з числа найбільш кваліфікованих лікарів-спеціалістів, які мають необхідні знання і досвід у галузі військово-лікарської експертизи.

Придатність призовників до військової служби за станом здоров'я та фізичного розвитку кожним лікарем-спеціалістом визначається методом індивідуальної оцінки.

Висновки про придатність або непридатність призовників до військової служби, подані ними скарги та об'єктивні дані, виявлені в процесі медичного огляду, а також установлений діагноз заносяться кожним лікарем-спеціалістом в облікову картку призовника та інші документи, передбачені Положенням про військово-лікарську експертизу та медичний огляд у Збройних Силах, і скріплюються особистим підписом лікаря-спеціаліста із зазначенням дати проведення медичного огляду.

Після проходження призовником медичного огляду лікар – член призовної комісії перевіряє якість записів і висновків лікарів про придатність призовника до військової служби та обґрунтованість установлених діагнозів.

5. Які категорії громадян не підлягають призову? Які довідки та документи для цього потрібні?

Призову на строкову в/службу не підлягають громадяни України, які за рішенням районної (міської) призовної комісії відповідно до цього Закону отримують відстрочки.

- **за сімейними обставинами** (непрацездатні батьки, неповнолітні брати або сестри, дитину до 3-х років, двох і більше дітей, вагітну дружину);
- **за станом здоров'я** (до одного року, які визнані тимчасово непридатними до військової служби);
- **для здобуття освіти** (в усіх навчальних закладах з денною формою навчання, крім загальноосвітніх та ПТУ – до 21 року, в інтернатурі, аспірантурі, докторантурі з відривом або без відриву);
- **для продовження професійної діяльності** (педагогічні з вищою освітою та медичні працівники у сільській місцевості за умови повного навантаження, зареєстровані священнослужителі, сільські, селищні, міські голови, кандидати (доктори) наук, які працюють за цим напрямком, резервісти, працівники органів внутрішніх справ).

Є також категорія громадян, які взагалі звільняються від призову.

за станом здоров'я визнані непридатними до військової служби; виконали обов'язки служби у резерві (протягом 1 та 2 контрактів); батько або мати, рідний брат або сестра яких загинули, померли або стали інвалідами під час проходження військової служби або зборів; до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах; були засуджені до позбавлення (обмеження) волі; після закінчення ВНЗ присвоєно військово (спеціальне) офіцерське звання.

Право на одержання призовниками відстрочки від призову повинно бути підтверджено відповідними документами, які подаються призовниками до військового комісаріату.

письмова заява призовника; довідка про склад сім'ї (форма-3); копії паспортів, свідоцтв про одруження, свідоцтв про народження дітей; документи, якими достовірно встановлено, що на утриманні призовника перебувають особи; медичні документи за підписом головного лікаря лікувально-профілактичного закладу, скріплені печаткою (про вагітність дружини).

Призовники, яким надана відстрочка, зобов'язані щороку до 1 жовтня подавати військовим комісаріатам документи, що підтверджують їх право на відстрочку.

6. На які соціальні гарантії може розраховувати призовник?

Керівництвом держави, Урядом та Збройних Сил забезпечено належні умови для призваних на строкову військову службу громадян України, зокрема:

- при призові їм виплачується грошова допомога у розмірі двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня календарного року (у 2018 році це – **3,5 тис. гривень**);

Довідково. Передбачено статтею 21 Закону, а порядок виплати визначено постановою КМУ від 12.08.2015 №587 “Про затвердження Порядку виплати грошової допомоги громадянам України, які призиваються на строкову військову службу”).

- військовослужбовці перебувають на повному державному утриманні, розміщуються в казармах (на кораблях), забезпечуються щоденним триразовим гарячим харчуванням та військовою формою одягу згідно встановленим норм.

- їм виплачується щомісяця **154 – 245 грн.** (від в/звання та посади) на додаткові особисті потреби.

- при звільненні в запас їм виплачується вихідна грошова допомога у розмірі **8-ми** посадових окладів (від **1 232 – до 1 960 грн.** залежно від в/звання і посади).

Довідково. Для в/службовців з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування 12 окладів (від 1 848 – до 2 940 грн.)

- їм надається відпустка (**10 календарних днів** без урахування часу, необхідного для проїзду до місця проведення відпустки та назад)

- час проходження строкової в/служби зараховується до стажу роботи, що дає право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах;

- за ними зберігаються робоче місце та середній заробіток особам, за умови офіційного працевлаштування до призову;

- за ними зберігаються жилі приміщення, які вони займали до призову на строкову військову службу. Вони не можуть бути зняті з обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов;

- після звільнення в запас (протягом місяця з дня взяття на військовий облік за місцем проживання за поданням військового комісаріату) виплачується матеріальна допомога в розмірі:

середньої заробітної плати на день призову, але не менше прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року, встановленої на день призову (для громадян, які працювали);

у розмірі **прожиткового мінімуму** для працездатних осіб, встановленого на 1 січня календарного року, встановленої на день призову (для громадян, які до призову не працювали)

Довідково. Пункт 3 статті 8 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” та постанови Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 № 185 (із змінами).

Також, держава забезпечує соціальну та професійну адаптацію військовослужбовців строкової військової служби, які до призову на строкову військову службу не були працевлаштовані.

Довідково. У разі необхідності соціальну та професійну адаптацію проходять також члени сімей військовослужбовців за їх зверненням. Адаптація зазначеної категорії осіб провадиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах зайнятості населення та трудової міграції, трудових відносин, соціального захисту населення, за рахунок коштів державного бюджету.

Особи, які були призвані в період навчання у ВНЗ I-IV рівнів акредитації, при звільненні зараховуються для продовження навчання до того ВНЗ, де вони навчалися до призову, незалежно від форми навчання.

Тільки військовослужбовці строкової військової служби мають право на безоплатний проїзд всіма видами транспорту загального користування міського, приміського та міжміського сполучення (за винятком таксі).

Члени сімей військовослужбовців строкової служби мають переважне право при прийнятті на роботу і на залишення на роботі при скороченні чисельності або штату працівників,

Інші соціальні пільги, передбачені для в/службовців або членів сімей в/службовців, які загинули чи померли або пропали безвісти під час проходження служби, у разі отримання в/службовцем строкової військової служби поранення (контузії, травми або каліцтва) у період проходження ним строкової в/служби, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення йому інвалідності.